

5.10. Շրջակա միջավայրի 2021 թվականի ապրիլ ամսվա
աղտոտվածության մշտադիտարկում¹

Օդային ավազանի որակի մշտադիտարկում

Դիտարկման համակարգում ընդգրկված ՀՀ բնակավայրերի մթնոլորտային օդի
որակի ցուցանիշները, 2021թ. ապրիլ

	Դիտակայանների և դիտակետերի քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերը	Փորձանմուշ- ների քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից
ք.Երևան	50	ածխածնի մոնօքսիդ	9 955	ՀՀ նորմաների սահմաններում 1.5 անգամ ՀՀ նորմայի սահմաններում
		ծծմբի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
		գետնամերձ օզոն		
ք.Գյումրի	25	ծծմբի երկօքսիդ	220	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Վանաձոր	27	ծծմբի երկօքսիդ	459	ՀՀ նորմաների սահմաններում 1.5 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Ալավերդի	45	ծծմբի երկօքսիդ	583	ՀՀ նորմաների սահմաններում 1.7 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Հրազդան	18	ծծմբի երկօքսիդ	224	ՀՀ նորմաների սահմաններում 2.2 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Արարատ	13	ծծմբի երկօքսիդ	126	ՀՀ նորմաների սահմաններում 1.4 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Զարենցավան	10	ծծմբի երկօքսիդ	79	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Կապան	11	ծծմբի երկօքսիդ	22	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Քաջարան	15	ծծմբի երկօքսիդ	29	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Ծաղկաձոր	15	ծծմբի երկօքսիդ	206	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
գ.Ամբերդ	1	ծծմբի երկօքսիդ, ազոտի երկօքսիդ, նիտրատ իոն	87	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		քլոր, նիտրատ, սուլֆատ և ամոնիում իոններ և 21 քիմիական տարրեր	29	

¹ Ըստ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տեղեկատվության:

Ամբերդ գյուղի կայանի հարակից տարածքի տեղումներում (անձրև) վերահսկվող որոշ նյութերի պարունակություններն ըստ դիտարկման օրերի, 2021թ. ապրիլ

մգ/լ

Նմուշառման ամսաթիվը	Ֆուգանիշներ					
	ջրածնային ցուցիչ (pH)	տեսակարար էլեկտրահաղորդականություն, <i>μS/cm</i>	սուլֆատ իոն	քլորիդ իոն	նիտրատ իոն	ամոնիում իոն
27	7.278	138.1	2.902	0.371	0.039	0.236

Մակերևութային ջրերի որակի մշտադիտարկում

ՀՀ գետավազանային ջրերի քիմիական կարգավիճակն ըստ վերահսկվող նյութերի, 2021թ. ապրիլ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը	
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական		
Հյուսիսային	Դեբեդ	Փամբակ	1	Խնկոյան գյուղից 0.5 կմ վերև	3	3	Երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր	
			2	ք.Սպիտակից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
			3	ք.Վանաձորից 1 կմ վերև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
			4	ք.Վանաձորից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
		Դեբեդ	5	Մարցիգետի թափման կետից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
			6	ք.Այրումից 0.5 կմ վերև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
			7	ՀՀ պետական սահմանի մոտ	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
		Չորագետ	8	ք.Ստեփանավանից 0.5 կմ վերև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
			10	Գետաբերան	3	3	Մանգան, երկաթ, կախյալ նյութեր	
		Տաշիր	11	Միխայելովկա գյուղից 0.5 կմ վերև	3	3	Երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր	
			12	Մարատովկա գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
		Մարցիգետ	13	Գետաբերան	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր	
		Ախթալա	14	Գետաբերան	3	Գետաբերան	5	Երկաթ, ալյումին
					4			Կոբալտ, սուլֆատ իոն
5	Ֆինկ, պղինձ, կադմիում, մանգան, կախյալ նյութեր							
Գարգառ	210	Ակունք	2	2	-			
	342	Գետաբերան	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր			
Շնող	343	Գետաբերան	3	Գետաբերան	4	Ալյումին		
			4			Մոլիբդեն, երկաթ, կախյալ նյութեր		
Ախուրյան	Ախուրյան	Ախուրյան	32	Ամասիա գյուղից 1 կմ ներքև	3	4	ԹՎՊ, կախյալ նյութեր	
					4		Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	
			33	ք.Գյումրիից 0.8 կմ վերև	3	3	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ, կախյալ նյութեր	
			34	ք.Գյումրիից 5 կմ ներքև	3	4	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, մանգան,	
		4			Ամոնիում իոն, երկաթ, կախյալ նյութեր			
		35	Բագարան գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր		
Կարկաչուն	38	Գետաբերան	3	Գետաբերան	5	Կալցիում, նատրիում, ընդհանուր լուծված աղեր		
			4			Ամոնիում իոն, մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, կալիում, սուլֆատ իոն		
			5			ԹՎՊ, ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, կախյալ նյութեր		

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Հրազդան	Քասախի	Քասախի	43	ք.Ապարանից 0.5 կմ վերև	3	3	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ
			44	ք.Ապարանից 0.5 կմ ներքև	3	5	Մանգան, երկաթ, ընդհանուր անօրգանական ազոտ
					4		Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր
					5		Ամոնիում իոն
			45	ք.Աշտարակից 1 կմ վերև	3	3	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ
		46	ք.Աշտարակից 3.5 կմ ներքև	3	3	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	
		47	Գետաբերան	3	3	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	
		Գեղարոտ	49	Գետաբերան	3	4	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, մանգան, երկաթ, կալիում
					4		Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր անօրգանական ազոտ
		Շաղվարդ	50	Փարսի գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	4	Երկաթ
4	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում						
Սևան	Զկնագետ	Զկնագետ	61	Գետաբերան	3	4	Մանգան
					4		Կոբալտ, երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր
	Մասրիկ	Մասրիկ	63	Գետաբերան	3	5	Ֆոսֆատ իոն, նիկել, կախյալ նյութեր
					4		Երկաթ, ալյումին, ծարիր
					5		Մանգան, վանադիում, կոբալտ
	Սոթք	Սոթք	65	Գետաբերան	3	4	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, վանադիում
					4		Մանգան, երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր
	Վարդենիսի լեռներից սկսվող գետեր	Կարճաղբյուր	67	Գետաբերան	3	3	Մոլիբդեն, վանադիում
		Վարդենիս	70	Գետաբերան	3	4	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ
					4		Ամոնիում իոն, ալյումին
		Մարտունի	72	Գետաբերան	3	4	Ֆոսֆատ իոն
	4				Ալյումին		
	Գեղամա լեռներից սկսվող գետեր	Արգիճի	74	Գետաբերան	3	4	Կոբալտ, կախյալ նյութեր
					4		Մանգան, երկաթ
Ծակքար		75	Գետաբերան	3	3	Վանադիում, երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր	
Շողվազ		76	Գետաբերան	3	3	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, երկաթ	
Գավառագետ	78	Գետաբերան	3	4	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր, կախյալ նյութեր		
			4		Ֆոսֆատ իոն, վանադիում		
			3		Մանգան		
Արարատյան	Արփա	Արփա	82	ք. Արարատից 6 կմ ներքև	3	4	Երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր
			4	Մանգան			
			83	ք. Ջերմուկից 0.5 կմ վերև	3	3	Երկաթ, ալյումին
			84	ք.Վայքից 0.5 կմ վերև	3	3	Մանգան, երկաթ, ալյումին
			85	ք.Վայքից 0.5 կմ ներքև	3	3	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, ալյումին
			86	ք.Եղեգնաձորից 0.5 կմ վերև	3	3	Մոլիբդեն, երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր
	87	Արենի գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր		
	Դարբ	348	Ակունք	4	4	Կոբալտ, ալյումին, կախյալ նյութեր	
349		Գետաբերան	3	3	Մանգան, երկաթ, ալյումին, ծարիր, կախյալ նյութեր		

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎԴՐԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը			
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական				
Արարատյան	Արփա	Եղեգիս	88	Շատին գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	3	Երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր			
		Արփա-Սևան ջրատար	68	Ծովինար գյուղից 0.7 կմ հարավ-արևելք	3	3	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, երկաթ, ընդհանուր անօրգանական ազոտ			
Հարավային	Մեղրի	Կարճևան	344	Գետաբերան	3	5	Կոբալտ, կալիում			
					5		ԹԿՊ, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, մոլիբդեն, վանադիում, նատրիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, սուլֆատ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր, կախյալ նյութեր			
		Մեղրիգետ	90	Գետաբերան	3	4	Վանադիում			
					4		Կոբալտ, երկաթ, ալյումին, մանգան, կախյալ նյութեր			
	Ողջի	Ողջի	92	ք.Քաջարանից 1.8 կմ ներքև	3	5	Ամոնիում իոն, պղինձ, երկաթ, սուլֆատ իոն			
					4		Ալյումին, կախյալ նյութեր			
					5		Մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ			
		Ողջի	93	ք.Կապանից 0.8 կմ վերև	3	3	Մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, երկաթ, ալյումին, կախյալ նյութեր			
							5	Մոլիբդեն, երկաթ		
								5	Պղինձ, ալյումին	
		Ողջի	94	Կապանի օդանավակայանից 0.5 կմ ներքև	3	5	Մանգան, կոբալտ, կախյալ նյութեր			
					4					
	Ողջի	Աճանան	346	Աճանան գյուղից 3 կմ վերև	3	3	Երկաթ, ալյումին			
					3					
			347	Գետաբերան	3	5	Երկաթ, կալիում, ծարիր, սուլֆատ իոն, կախյալ նյութեր			
	4	Նիտրիտ իոն, կոբալտ, ալյումին								
	5	Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում								
	Որոտան	Որոտան	99	Գորայք գյուղից 0.5 կմ վերև	4	4	Ամոնիում իոն			
					101		ք.Սիսիանից 6 կմ ներքև	3	5	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր
								4		Վանադիում
5		Մանգան								
Սպանդարյան-Կեչուտ ջրատար		353	Սպանդարյան-Կեչուտ թունելի ելքից	3	4	Մոլիբդեն, սուլֆատ իոն				
	4									
Սիսիան	Սիսիան	104	Գետաբերան	3	4	Ամոնիում իոն, վանադիում, կալիում, ալյումին, կախյալ նյութեր				
				4		Մոլիբդեն, մանգան				
Գորիս	Վարարակ	106	ք.Գորիսից 0.5 կմ վերև	3	5	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր				
				4		Ֆոսֆատ իոն, ալյումին				
				5		Մանգան, կոբալտ, երկաթ, կախյալ նյութեր				
	Վարարակ	107	ք.Գորիսից 1.5 կմ ներքև	3	5	ԹԿՊ, նիտրատ իոն, մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, կալցիում, կախյալ նյութեր				
				4		Նիտրիտ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր				
5	Ֆոսֆատ իոն									

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ ջրամբարների ջրերի քիմիական կարգավիճակն ըստ վերահսկվող նյութերի, 2021թ. ապրիլ

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Ջրի քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը
			ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Երևանյան լիճ	112	Ամբարտակի մոտ	3	3	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր
Կեչուտի ջրամբար	114	Ամբարտակի մոտ	2	2	-

Արաքս գետի աղտոտվածության վիճակը, 2021թ. ապրիլ

Դիտակետի համարը	Դիտակետը (հատվածքը)	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաները								
		լուծված թթվածին, մգ/լ	թթվ, մգՕ ₂ /լ	թթՊ, մգՕ/լ	ամոնիում իոն, մգN/լ	նիտրիտ իոն, մգN/լ	նիտրատ իոն, մգN/լ	ֆոսֆատ իոն, մգ/լ	քլորիդ իոն, մգ/լ	սուլֆատ իոն, մգ/լ
25	Հուշակերտ գյուղից 0.9 կմ ներքև	10.5	4.5	15.0	0.70	0.02	0.6	0.1	54.23	31.29
29 (համապատասխանում է ՀՄԿ-1-ին /Հայաստանյան մոնիթորինգի կայան/)	ք.Ագարակից 2 կմ հարավ	9.9	2.6	35.0	0.32	0.06	2.4	0.2	144.53	185.80
30 (ՀՄԿ-2)	ք.Ագարակից 2.5 կմ հարավ-արևելք	9.8	2.1	55.0	0.10	0.07	2.0	0.3	136.89	172.82
ՀՄԿ-3	Մեղրիգետի թափման կետից վերև	9.7	2.1	30.0	0.07	0.06	2.0	0.2	143.24	185.51

շարունակություն

Դիտակետի համարը	Դիտակետը (հատվածքը)	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաները								
		կալցիում, մգ/լ	նատրիում, մգ/լ	կալցիում, մգ/լ	մագնեզիում, մգ/լ	ցինկ, մգ/լ	պղնձ, մգ/լ	քրոմ, մգ/լ	արսեն, մգ/լ	կոբալտ, մգ/լ
25	Հուշակերտ գյուղից 0.9 կմ ներքև	4.04	38.91	54.74	17.83	0.01	0.01	0.008	0.015	0.003
29 (ՀՄԿ-1)	ք.Ագարակից 2 կմ հարավ	7.07	112.47	89.31	45.96	0.02	0.04	0.016	0.020	0.005
30 (ՀՄԿ-2)	ք.Ագարակից 2.5 կմ հարավ-արևելք	6.72	109.43	79.91	42.09	0.01	0.61	0.010	0.020	0.005
ՀՄԿ-3	Մեղրիգետի թափման կետից վերև	7.20	109.57	81.97	42.44	0.01	0.04	0.009	0.020	0.003

շարունակություն

Դիտակետի համարը	Դիտակետը (հատվածքը)	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաները								
		կալցիում, մգ/լ	նատրիում, մգ/լ	նիկել, մգ/լ	մոլիբդեն, մգ/լ	աննոբիլ, մգ/լ	նատրիում, մգ/լ	երկաթ, մգ/լ	ալյումին, մգ/լ	սելեն, մգ/լ
25	Հուշակերտ գյուղից 0.9 կմ ներքև	0.0001	0.0017	0.0253	0.0019	0.103	0.008	1.5	1.2	0.001
29 (ՀՄԿ-1)	ք.Ագարակից 2 կմ հարավ	0.0001	0.0030	0.0362	0.0053	0.153	0.026	5.0	3.4	0.003
30 (ՀՄԿ-2)	ք.Ագարակից 2.5 կմ հարավ-արևելք	0.0007	0.0029	0.0248	0.0059	0.103	0.021	4.6	2.2	0.003
ՀՄԿ-3	Մեղրիգետի թափման կետից վերև	0.0001	0.0024	0.0237	0.0054	0.100	0.021	3.0	2.0	0.003

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Սևանա լճի ջրի որակի մշտադիտարկման արդյունքները, 2021թ. ապրիլ

Դիտակետի տեղադրությունը	ՍԹԿ-ն զերազանցող միացությունների կոնցենտրացիաները											
	ԹՔՊ, մգՕ ₂ /դմ ³	Ամոնիում իոն, մգN/լ	Նիտրիտ իոն, մգN/լ	Նիտրատ իոն, մգN/լ	Ֆոսֆատ իոն, մգ/լ	Շարժանուր ֆոսֆոր, մգ/լ	Կալիում, մգ/լ	Նատրիում, մգ/լ	Կալցիում, մգ/լ	Մագնեզիում, մգ/լ	Եկաթ, մգ/լ	Ալյումին, մգ/լ
Փոքր Սևան, 0.5 մ խորություն	30	0.142	0.003	0.011	0.043	0.065	15.9	62.4	24.9	43.8	0.071	0.010
Փոքր Սևան, 5 մ խորություն	30	0.121	0.003	0.011	0.057	0.082	16.0	63.0	25.0	44.2	0.135	0.012
Փոքր Սևան, 10 մ խորություն	25	0.165	0.004	0.011	0.057	0.078	16.6	65.9	25.8	46.3	0.116	0.010
Փոքր Սևան, 20 մ խորություն	45	0.150	0.005	0.011	0.071	0.081	16.3	65.1	25.5	46.2	0.113	0.010
Փոքր Սևան, 30 մ խորություն	25	0.131	0.005	0.011	0.071	0.093	16.1	63.1	24.9	44.8	0.096	0.010
Փոքր Սևան, 55 մ խորություն	25	0.103	0.008	0.011	0.086	0.103	16.6	65.8	25.9	47.3	0.121	0.010
Փոքր Սևան, 70 մ խորություն	30	0.105	0.006	0.011	0.086	0.097	16.1	63.7	24.9	45.3	0.097	0.010
Փոքր Սևան, 80 մ խորություն	35	0.090	0.008	0.013	0.071	0.099	16.9	66.7	26.1	47.3	0.114	0.010
Մեծ Սևան, 0.5 մ խորություն	25	0.092	0.004	0.011	0.014	0.081	16.7	65.4	25.6	45.9	0.113	0.017
Մեծ Սևան, 5 մ խորություն	25	0.121	0.005	0.011	0.029	0.094	16.8	67.1	26.2	47.5	0.133	0.010
Մեծ Սևան, 10 մ խորություն	30	0.139	0.006	0.011	0.029	0.090	17.1	67.5	26.0	47.2	0.126	0.010
Մեծ Սևան, 20 մ խորություն	25	0.145	0.005	0.023	0.043	0.074	16.2	63.0	25.2	44.2	0.104	0.010
Մեծ Սևան, 25 մ խորություն	25	0.079	0.005	0.011	0.029	0.071	15.2	59.9	23.5	42.2	0.066	0.015
Մեծ Սևան, 30 մ խորություն	30	0.131	0.006	0.011	0.043	0.069	15.4	60.9	23.8	42.0	0.063	0.010